

IZVEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AZILU I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

U skladu sa odredbama člana 41. stav 2. tačka 3) Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 i 8/19 – dr-propis), na sednici održanoj 7. decembra 2022. godine, a na predlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Odbor za pravni sistem i državne organe Vlade, doneo je Zaključak 05 Broj 011-10132/2022, kojim je odredio sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o azilu i privremenoj zaštiti.

Pomenutim zaključkom utvrđen je Program javne rasprave. Shodno tome, javna rasprava je sprovedena u periodu od 8. decembra do 28. decembra 2022. godine.

Tačkom 8. navedenog programa, predviđeno je da će po okončanju javne rasprave Ministarstvo analizirati sve primedbe, predloge i sugestije učesnika u javnoj raspravi i sačiniti izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi, koji će objaviti na svojoj internet stranici, u roku od 15 dana od dana okončanja javne rasprave, kao i na portalu e-konsultacije.

Nacrt zakona objavljen je na zvaničnoj internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova i na portalu e-konsultacije, a zainteresovana lica mogla su svoje sugestije, predloge i primedbe da dostave na e-mail adresu javnarasprava.azil@mup.gov.rs.

Tokom javne rasprave održan je okrugli sto, dana 22. decembra 2022. godine, u periodu od 10 – 14 časova, na Kriminalističko-polijskom univerzitetu, ulica Cara Dušana broj 196, Zemun. Na okruglom stolu učestvovali su predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Komesarijata za izbeglice i migracije, kao i predstavnici organizacija civilnog društva.

Predloge, primedbe i sugestije na Nacrt zakona dostavili su Zaštitnik građana, Komesarijat za izbeglice i migracije, Beogradski centar za ljudska prava, UNHCR, Autonomni ženski centar, Klikaktiv – Centar za razvoj socijalnih politika, Grupa 484 i Mreža organizacija civilnog društva sa ciljem pružanja sveobuhvatne podrške lgbti izbeglicama, tražiocima azila i osobama u pokretu – Rainbow Migration Network (RMN).

Ministarstvo unutrašnjih poslova je razmotrilo sve načelne i pojedinačne primedbe na tekst Nacrta zakona, iznete tokom javne rasprave. Sve primedbe kojima se unapređuju zakonska rešenja predloženog teksta Nacrta zakona biće ugrađene u konačni tekst Nacrta zakona, dok je za primedbe koji nisu prihvaćene, Ministarstvo ukazalo na razloge za neprihvatanje istih.

PREGLED PRIMEDABA I SUGESTIJA NA NACRT ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AZILU I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

Grupa 484:

Član 14. Nacrta zakona

U članu 35. predlaže se da novi stav 4. glasi:

„Ako je to neophodno, a u cilju obezbeđivanja pristupa sistemu azila, prema strancu koji je izrazio nameru da podnese zahtev za azil, ovlašćeni policijski službenik može primeniti policijsko ovlašćenje dovođenja do mesta na kome će stranac biti registrovan.”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Namera je da se radnje prema licima koja žele da izraze nameru da podnesu zahtev za azil odvoje od primene policijskih ovlašćenja koja se u, uskom smislu, primenjuju prema licima koja, de fakto, ne žele da budu „dovedena” do policijske stanice u cilju primene ostalih policijskih ovlašćenja, već da se ovakvom definicijom stvori pravni osnov koji će policijskim službenicima omogućiti da ranjive kategorije lica kojima je neophodna međunarodna zaštita, odvedu do policijske stanice u cilju registracije u skladu sa članom 35. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, posebno kada se radi o licima kao što su trudnice, invalidi, maloletnici bez pratnje itd. Takođe, ovakvo definisanje omogućava da se ova lica odvoje od kategorije iregularnih migranata i lica prema kojima se primenjuju policijska ovlašćenja radi promene kaznenih odredbi nacionalnog zakonodavstva. Zbog svega navedeno, kao proizvod javne rasprave, termin „dovede” zamenjen je terminom „odvede”.

U članu 35. predlaže se da se doda novi stav 14. koji glasi:

„Evidencioni karton nema svojstvo javne isprave i ne može se koristiti za proveru identiteta stranke u upravnim i sudskim postupcima pred nadležnim organima Republike Srbije.”

PREDLOG SE MOŽE PRIHVATITI.

Član 15. Nacrta

U članu 36. predlaže se dodavanje novog stava 3. koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu kojem je izdata potvrda o registraciji na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne luke i luke unutrašnjih voda Kancelarija za azil omogućiće podnošenje zahteva u roku od 72 sata.”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Zakon o azilu i privremenoj zaštiti (član 41. stav 5.), pa i sam Nacrt u članu 18. predviđaju da Kancelarija za azil odluku o zahtevu za azil u slučaju iz stava 1. ovog člana donosi najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahteva. Imajući u vidu odredbu člana 36. stav 2, ne postoji mogućnost da lice koje se nalazi u tranzitnoj zoni u istoj bude zadržano duže od 28 dana, kako je to propisano istim zakonom.

Član 17. Nacrta

Predlaže se da se član 38. stav 2. menja i glasi:

„U odluci iz stava 1. tač. 3) – 5) ovog člana Kancelarija za azil određuje rok u kojem stranac koji nema drugi osnov za boravak u Republici Srbiji mora da napusti teritoriju Republike

Srbije, a ukoliko postoje razlozi predviđeni članom 84. Zakona o strancima, upućuje stranku na institut odlaganja prinudnog udaljenja. ”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Zakon o azilu i privremenoj zaštiti propisuje uslove za odobravanje utočišta i supsidijarne zaštite, kako to propisuje i relevantna direktiva evropskog zakonodavstva, obavezu lica kome nije odobren azil, da napusti teritoriju Republike Srbije. Navedeni rok, a koji je naveden u dispozitivu odluke kojom se odbija zahtev za azil je rok za dobrovoljno napuštanje Republike Srbije. Napominjemo da se institut prinudnog povratka, kao i institut odlaganja prinudnog povratka primenjuje u skladu sa odredbama čl. 83. i 84. Zakona o strancima.

Član 18. Nacrta zakona

U članu 41. prelaže se dodavanje novog stava 5. koji glasi:

„Kancelarija za azil donosi odluku o određivanju boravka na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne luke i luke unutrašnjih voda, shodno odredbama člana 77. i 78. ovog zakona. ”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Direktiva 2013/32/EU, niti uporedna praksa ne poznaju institut donošenja ovakve vrste odluke.

Član 19. Nacrta zakona

U članu 44. stav 1. predlaže se da se nakon reči: „člana 25. stav 2. ovog zakona” dodaju reči: „kao i da postoje efikasni mehanizmi zaštite u slučaju progona ili zlostavljanja, a nakon reči: „što se” dodaju se reči: „između ostalog”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Izmena člana 44. je izvršena u potpunosti u skladu sa Aneksom 1 Direktive 2013/32/EU.

Član 22. Nacrta

Predlaže se da se član 47. stav 5. menja i glasi:

„O predlogu za povraćaj u pređašnje stanje odlučuje Kancelarija za azil rešenjem. ”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Imajući u vidu da se na postupak po podnetom zahtevu za azil primenjuje i Zakon o opštem upravnom postupku, na koji se, u pogledu predloga za vraćanje u pređašnje stanje poziva i sam Zakon o azilu i privremenoj zaštiti, mišljenja smo da nije neophodno preciziranje da o ovom predlogu Kancelarija za azil odlučuje rešenjem, budući da je navedeno propisano čl. 82. i 83. Zakona o opštem upravnom postupku.

Predlaže se da se član 49. Zakona koji nije predmet Nacrta zakona menja i glasi:

„Tražilac ima pravo da boravi u Republici Srbiji i za to vreme može se slobodno kretati na teritoriji, osim ako postoje razlozi za ograničenje njegovog kretanja iz člana 77. ovog zakona.“

PREDLOG SE MOŽE PRIHVATITI.

U članu 49. Zakona dodaje se stav 2. koji glasi:

„Kad stranac podnese naknadni zahtev za azil, a taj zahtev bude odbačen kao nedopušten, u skladu sa članom 46. stav 5. ovog zakona, ima pravo na boravak do izvršnosti odluke o naknadnom zahtevu nakon čega se primenjuju propisi o pravnom položaju stranaca.“

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Odredbe Nacrta zakona kojima se menja član 46. su povoljnije za tražioca koji je podneo naknadni zahtev za azil, u smislu da ostvaruje sva prava iz člana 48. do pravosnažnosti odluke po podnetom naknadnom zahtevu, što je u skladu sa duhom nacionalnog zakonodavstva i čl. 95. i 96. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti.

Član 24. Nacrta

U članu 50. predlaže se drugačija formulacija stava 4. u odnosu na predloženu Nacrtom:

„Materijalni uslovi prihvata mogu se umanjiti ili prestati ako stranac kome je izdata potvrda o registraciji ili tražilac:

- 1) ima sopstvena sredstva ili
- 2) ako počne da ostvaruje prihode po osnovu rada koji su dovoljni da pokriju troškove smeštaja, ishrane i odeće kada je u pitanju stranac kome je izdata potvrda o registraciji, odnosno materijalne uslove prihvata kada je u pitanju tražilac ili
- 3) ako zloupotrebom dodeljene pomoći iz stava 1. ovog člana ostvari korist.“

PREDLOG SE MOŽE PRIHVATITI.

Član 28. Nacrta

U članu 56. Zakona predlaže se drugačija formulacija stava 2. u odnosu na predloženi Nacrtom:

„Stranac kome je izdata potvrda o registraciji, kao i tražilac imaju pravo da budu obavešteni o materijalnim uslovima prihvata, kao i o uslovima pod kojima se isti stiču, umanjuju ili prestaju, odmah po prijemu u centar za azil ili drugi objekat namenjen za smeštaj tražilaca.“

PREDLOG SE MOŽE PRIHVATITI.

U članu 60. Zakona koji nije predmet Nacrta zakona, dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Boravak lica kojem je odobreno pravo na utočište bliže je regulisan Zakonom o strancima.“

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Suvišno je upućivanje na zakon koji izvorno uređuje predmetnu materiju. Pravni sistem Republike Srbije je jedinstven i navedeni zakon se svakako po pitanjima koja uređuje primenjuje na predmetna lica, bez obzira na to da li se Zakon o azilu i privremenoj zaštiti na njega poziva.

Član 34. Nacrta

U članu 78. Zakona stav 1. predlaže se dodavanje tačke 6):

„6) određivanjem boravka na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne luke i luke unutrašnjih voda.”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Član 9. Direktive 2013/32/EU ne propisuje obavezu države da prilikom sprovođenja postupka u tranzitnoj zoni ili graničnom prelazu donosi odluku o ograničenju kretanja za ovu kategoriju tražilaca, niti je to praksa država u okruženju. Takođe, imajući u vidu različite svrhe određivanja boravka stranca u prihvatilištu za strance, ne može se vršiti izjednačavanje pomenuta dva zakona.

UNHCR:

Čl. 12. i 13. Nacrta

UNHCR preporučuje da se čl. 12. i 13. Nacrta ne dodaje stav 2. kojim se uvodi odredba koja se odnosi na lica koja su „podstrekavala ili na drugi način učestvovala u izvršenju zločina ili dela” iz stava 1. čl. 12. i 13. Nacrta zakona.

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Članom 3. stav 3. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti je propisano da se odredbe ovog zakona tumače u skladu sa Konvencijom o statusu izbeglica, Protokolom o statusu izbeglica i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, čime se jasno ukazuje na obavezu nadležnih organa da se u sprovođenju postupka po podnetom zahtevu za azil kao i procene da li tražilac ispunjava uslove za odobrenje azila rukovode pomenutom konvencijom kao krovnim međunarodnim aktom koji se odnosi na zaštitu izbeglica. Međutim, pored navedenog, a u skladu sa obavezama koje je Republika Srbija preuzela u procesu pridruživanja Evropskoj Uniji, u obzir se moraju uzeti i odredbe direktiva EU koje regulišu oblast azila na detaljniji način u odnosu na samu Konvenciju, a sa kojima Republika Srbija mora uskladiti nacionalno zakonodavstvo. S tim u vezi, ukazujemo da su odredbe čl. 12. stav 2. i 13. stav 2. u potpunosti usklađene sa čl. 12. stav 3. i čl. 17. stav 2. Direktive 2011/95/EU koja propisuje standarde za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje prava na azil, standarde u cilju postizanja jedinstvenog statusa izbeglica ili lica koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu, kao i standarde koji se odnose na sadržaj (prava i obaveze) odobrene zaštite.

U članu 12. treba dodati stav 7. koji glasi: „Prilikom odlučivanja o pojedinim delima koja povlače isključenje u smislu člana 1f(b) Konvencije o statusu izbeglica i određenim

kategorijama ratnih zločina potrebno je ceniti proporcionalnost između počinjenog krivičnog dela i potrebe za zaštitom. ”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Navedenu odredbu ne propisuju ni Konvencija o statusu izbeglica, ni Direktiva 2011/95/EU, niti je ima u uporednoj praksi. Kako je jedan od osnovnih principa odlučivanje na osnovu individualnih okolnosti svakog konkretnog slučaja, tako se i postojanje uslova za isključenje ceni na isti način, a u skladu sa zakonom propisanim uslovima.

U členu 12. treba dodati stav 8. koji glasi: „Isključenje tražioca azila ne povlači za sobom automatski i isključenje članova porodice i njihove potrebe za međunarodnom zaštitom procenjuju se na individualnoj osnovi s ciljem da se utvrdi njihov sopstveni osnov za priznavanje statusa izbeglice.”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Isto kao za prethodni predlog.

UNHCR preporučuje da se u členu 13. ne doda stav 5, koji je u određenoj meri nejasna odredba i koji glasi kao dodatni osnov za isključenje, ali pre predstavlja redovan osnov za neuključivanje i samim tim odbacivanje zahteva (beg od krivičnog gonjenja, a ne od progona).

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Navedena odredba predstavlja potpuno usklađivanje sa članom 17. stav 3. Direktive 2011/95/EU

UNHCR preporučuje da se u členu 13. uvede novi stav kojim bi se obezbedile relevantne zaštitne mere koje se odnose na pravičnost postupaka u primeni klauzule o isključenju i koji će, između ostalog, uključivati mogućnost da podnosilac zahteva razmotri i komentariše dokaze na osnovu kojih može biti odlučeno o isključenju; pružanje pravne pomoći; dostupnost kompetentnog prevodioca, u zavisnosti od potrebe; pismeno obrazloženje razloga za isključenje, pravo žalbe na odluku o isključenju nezavisnom organu; i neproterivanje dotičnog lica sve dok se ne iscrpe svi pravni lekovi protiv odluke o isključenju.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Navedenu odredbu ne propisuju ni Konvencija o statusu izbeglica, ni Direktiva 2011/95/EU niti je ima u uporednoj praksi. Pored navedenog, napominjemo da je protiv odluke kojom se tražilac isključuje iz prava na supsidijarnu zaštitu obezbeđena pravna zaštita, odnosno pravo na podnošenje žalbe Komisiji za azil ili tužbe Upravnom sudu, uz sve garancije zaštite prava tražioca u skladu sa važećim pravnim okvirom.

UNHCR, takođe, preporučuje da se uzmu u obzir proceduralne zaštitne mere prilikom primene klauzula o isključenju na maloletnike, uključujući starosnu granicu za krivičnu odgovornost, mentalnu sposobnost i najbolji interes deteta.

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Navedenu odredbu ne propisuju ni Konvencija o statusu izbeglica, ni Direktiva 2011/95/EU niti je ima u uporednoj praksi, dok je jedno od osnovnih načela Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, između ostalog i načelo zaštite najboljeg interesa maloletnog lica.

Član 16. Nacrta

UNHCR preporučuje da se izmeni član 16. i da se posle postojećeg stava 4. doda novi stav koji će glasiti: „Ukoliko se radi o maloletnom tražiocu azila, usmenu raspravu sprovodi ovlašćeni službenik Kancelarije za azil koji je prošao posebnu obuku za rad sa maloletnicima.“

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Obuke na temu sprovođenja usmene rasprave tražilaca azila koje su namenjene službenicima Kancelarije za azil obuhvataju i sprovođenje ove faze postupka prema ranjivim kategorijama tražilaca, a posebno prema maloletnim tražiocima azila. Takođe, napominjemo da je članom 2. Narta propisano da se „usmena rasprava prema maloletnom licu bez pratnje održava u prisustvu privremenog staratelja“.

Član 18. Nacrta

U članu 18. stav 1. Nacrta zakona kojim se u celosti menja član 41. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, u stavu 3. člana 41. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti iza reči „javnog poretka Republike Srbije“, dodati reči: „o čemu se izdaje pismeno obaveštenje“.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Imajući u vidu odredbu stava 2. člana 18. Nacrta, dozvola, odnosno odluka kojom se odbija zahtev se izdaje u pisanoj formi u skladu sa odredbama Zakona o graničnoj kontroli.

U članu 18. stav 1. Nacrta zakona kojim se u celosti menja član 41. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, izvršiti izmenu u poslednjem stavu člana 41. tako što će se obrisati tekst iza reči „Protiv odluke iz stava 5. ovog člana“ i dodati reči: „može se pokrenuti spor pred Upravnim sudom u roku od 8 dana od dana uručenja odluke.“

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Ne može se prihvatiti imajući u vidu da je Komisija za azil Zakonom o azilu i privremenoj zaštiti određena kao organ koji odlučuje o žalbama protiv prvostepenih rešenja donetih povodom podnetog zahteva za azil.

UNHCR preporučuje da se u Nacrt zakona doda novi član 32a koji glasi:

„U članu 76. stav 1. tačka 3, posle reči „zdravstvena zaštita stranaca“ dodaje se „troškovi zdravstvene zaštite iz ovog člana padaju na teret budžeta Republike Srbije“.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Navedeno može biti predmet eventualnih izmena zakona koji uređuje zdravstvenu zaštitu stranaca.

UNHCR preporučuje da se posle člana 29. Nacrta doda novi član koji glasi:

„U postojećem članu 60. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Lice kojem je odobreno pravo na utočište ili subsidijarna zaštita ima pravo da podnese zahtev za stalno nastanjenje u skladu sa Zakonom o strancima.”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Navedeni predlog nije predmet izmena ovog zakona, već predmet eventualnih izmena Zakona o strancima.

UNHCR predlaže da se predvidi novi član Nacrta koji treba da glasi:

„U članu 88. dodaje se sledeća rečenica: „Uz potvrdu o registraciji izdaje se prevod na engleskom jeziku, a ukoliko je to moguće i na jeziku koji stranac razume.”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Imajući u vidu da je službeni jezik koji se koristi u Republici Srbiji srpski jezik, a da se evidencije koje se vode u Ministarstvu unutrašnjih poslova vode takođe na srpskom jeziku, navedeni predlog nije prihvatljiv. Takođe, napominjemo da se postupak azila, koji formalno pravno otpočinje momentom podnošenja zahteva za azil vodi na maternjem ili jeziku za koji se opravdano smatra da tražilac azila razume, kao i da je licima koja žele da podnesu zahtev za azil omogućeno da podnesu pisani zahtev na maternjem jeziku, na propisanom formularu. Pored navedenog, napominjemo da je za potrebe detaljnog informisanja lica kojima je izdata potvrda o registraciji izrađena brošura o pravima i obavezama sa detaljnim informacijama koje se odnose na ostvarivanje prava na azil u Republici Srbiji u skladu sa zakonom, koja je objavljena na veb sajtu Ministarstva i koja će biti uručivana licima kojima je izdata potvrda o registraciji.

AUTONOMNI ŽENSKI CENTAR:

Član 2. Nacrta

Da se predložena izmena dopuni rečima „i ispitivanje se obavlja uz pomoć privremenog staratelja ili drugog stručnog lica”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Članom 2. Nacrta jasno je propisano da se u članu 12. stav 8. menja i glasi : „Usmena rasprava prema maloletnom licu bez pratnje održava se u prisustvu privremenog staratelja”. Dalje, imajući u vidu odredbe čl. 10 – 12. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, prisustvo privremenog staratelja je obavezno prilikom preduzimanja svih mera i radnji u postupku azila. Takođe, imajući u vidu ulogu privremenog staratelja u pogledu zaštite maloletnih tražilaca bez pratnje, isti je u mogućnosti da predlaže prisustvo/izradu izveštaja svih stručnih pomagača za koje smatra da je neophodno. Takođe, navedeno je u skladu sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku.

Član 4. Nacrta

Predlaže se dodavanje stava 2. u članu 4. Nacrta koji glasi:

„U članu 16. posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Tražiocima koji su bili izloženi delima rodno zasnovanog nasilja će se na njihov zahtev omogućiti da usmenoj raspravi prisustvuje lice za pomoć i podršku koje tražilac izabere”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Prisustvo ostalih lica na usmenoj raspravi, kao što su npr. stručni pomagači je regulisano odredbama Zakona o opštem upravnom postupku.

Član 16. Nacrta

Predloženo je da se stav 3. člana 16. Nacrta dopuni rečenicom:

„U slučaju kada se ispituju žrtve rodno zasnovanog nasilja, maloletna lica i maloletna lica bez pratnje, saslušanje se može sprovesti najviše dva puta, a samo izuzetno više puta ukoliko je to apsolutno nužno za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja;”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Predlog se ne može prihvatiti imajući u vidu da se postupak po podnetom zahtevu za azil sprovodi u skladu sa načelom obezbeđenja posebnih procesnih i prihvatnih garancija (član 17. Zakona) kao i načela zaštite najboljeg interesa maloletnog lica (čl. 10 – 12. Zakona).

Predloženo je da se stav 7. člana 16. dopuni rečenicom:

„Kada se zahtevi za azil podnose po osnovu izloženosti rodno zasnovanom nasilju, izjave tog lica i članova njegove porodice se uvek uzimaju odvojeno”;

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Jasno je članom 16. Nacrta zakona propisano da članovi porodice tražioca na usmenoj raspravi daju izjavu odvojeno, dok je članom 16. stav 4. važećeg zakona propisano da osobe ženskog pola u pratnji muškaraca koje traže azil podnose zahtev i daju izjavu odvojeno od svojih pratilaca.

Predloženo je da se stav 9. člana 16. Nacrta dopuni rečenicom: „i ukoliko je za to dao pisanu saglasnost”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Imajući u vidu da se o usmenoj raspravi sačinjava zapisnik u skladu sa članom 63. Zakona o opštem upravnom postupku, saglasnost/odnosno protivljenje snimanju se unosi u zapisnik, u skladu sa čime se usmena rasprava snima ili ne.

ZAŠTITNIK GRAĐANA - NACIONALNI MEHANIZAM ZA PREVENCIJU TORTURE (NPM):

Član 14. Nacrta

NPM smatra da predložena odredba nije dovoljno jasna i precizna, što može dovesti do potencijalnih zloupotreba u praksi, te da istom nisu predviđene neophodne pravne i procesne garancije. Naime, nije jasno da li se predloženom odredbom, predviđa primena dovođenja kao policijskog ovlašćenja koje je regulisano Zakonom o policiji i Pravilnikom o policijskim ovlašćenjima, u cilju registracije stranca koji je izrazio nameru da podnese zahtev za azil. Ukoliko nije namera da se u ovom slučaju primenjuje policijsko ovlašćenje dovođenje, onda bi predloženu formulaciju ove odredbe trebalo izmeniti, odnosno precizirati, tako da u njenoj primeni bude isključena svaka mogućnost prisile ili prinude prema licu koje je izrazilo nameru da traži azil.

SUGESTIJA SE MOŽE PRIHVATITI

Član 15. Nacrta zakona

NPM ističe da je neophodno da se u stavu 5. ovog člana precizira u kom roku će ovlašćeni službenik poučiti stranca kome je izdata potvrda o registraciji o njegovim pravima i obavezama, budući da je postojeća formulacija „pre nego što podnese zahtev za azil”, previše neodređena i široko formulisana. Stranac kome je izdata potvrda o registraciji bi trebalo da bude poučen o njegovim pravima i obavezama bez odlaganja, odnosno čim mu je izdata potvrda o registraciji.

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Mišljenja smo da se svrha navedene sugestije postiže čl. 15. i 28. Nacrta zakona.

Član 18. Nacrta

NPM predlaže da se ova odredba izmeni tako što za pristup pružaocima pravne pomoći na graničnom prelazu i tranzitnom prostoru neće upućivati na propise kojima je uređena zaštita državne granice ili na drugi način koji će biti podoban da obezbedi učinkovit pristup pravnoj pomoći tražiocima po čijem zahtevu se postupak sprovodi na graničnom prelazu i tranzitnom prostoru.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Komentar se ne može prihvatiti budući da je pitanje pristupa i kretanja u tranzitnoj zoni/zoni graničnog prelaza uređeno odredbama Zakona o graničnoj kontroli.

Član 34. Nacrta

NPM primećuje da se uvodi mogućnost tužbe Upravnom sudu, koja ne odlaže izvršenje rešenja, ali uz kraći rok (15 dana) za odluku o tužbi. To bi moralo biti praćeno kadrovskim jačanjem Upravnog suda povećanjem broja sudija i sudijskih pomoćnika i njihovom specijalizovanom obukom. U vezi sa mogućim merama ograničenja kretanja, NPM ukazuje na to da je meru određivanja boravka u ustanovi socijalne zaštite za maloletna lica sa pojačanim nadzorom, koja je zadržana i u predloženim izmenama, potrebno uskladiti sa

propisima koji uređuju pružanje usluga socijalne zaštite, na prvom mestu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti i Zakonom o pravima korisnika usluga privremenog smeštaja u socijalnoj zaštiti, s obzirom da usluga smeštaja sa pojačanim nadzorom nije predviđena Zakonom o socijalnoj zaštiti, kao i da je Zakonom o pravima korisnika usluga privremenog smeštaja u socijalnoj zaštiti propisano da se smeštaj obezbeđuje uz informisani pristanak zakonskog zastupnika maloletnog korisnika i to samo kada je korisniku neophodna društvena pomoć i podrška sistema socijalne zaštite.

Obrazloženje: Jasna je sugestija NPM, međutim, osim usklađivanja sa relevantnom direktivom EU, navedena izmena Zakona je i posledica neophodnosti usklađivanja sa odredbama Zakona o strancima, gde je Upravni sud nadležan za odlučivanje u postupku po podnetom pravnom sredstvu, u ovom slučaju, tužbi. Takođe, imajući u vidu da se radi o administrativnom ograničenju slobode kretanja, a ne ograničavanju slobode kretanja usled izvršenja krivičnog dela, nema nadležnosti suda već MUP-a, kroz upravni postupak, uz mogućnost upravnog spora.

MREŽA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA SA CILJEM PRUŽANJA SVEOBUHVAATNE PODRŠKE LGBTI IZBEGLICAMA, TRAŽIOCIMA AZILA I OSOBAMA U POKRETU – RAINBOW MIGRATION NETWORK (RMN)

Predloženo je da se u članu 7. Zakona (koji nije predmet izmena u Nacrtu zakona) reči: „seksualnog opredeljenja” zamene rečima: „seksualne orijentacije”, kao i da se dodaju reči: „polnih karakteristika”.

PREDLOG KOJI SE ODNOSI NA ZAMENU TERMINA „SEKSUALNO OPREDELJENJE” TERMINOM „SEKSUALNA ORIJENTACIJA” SE MOŽE PRIHVATITI.

PREDLOG U POGLEDU UVOĐENJA TERMINA „POLNIH KARAKTERISTIKA” SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Predlog se ne može prihvatiti imajući u vidu da Zakon o azilu i privremenoj zaštiti i poziva na doslednu primenu Zakona o zabrani diskriminacije. Posebno ističemo da osnovi za diskriminaciju obuhvataju širok i neiscrpan spektar pojmova/osobina/statusa, te da je svako dalje nabranje i u ovom posebnom zakonu neelishodno.

Predlaže se dopuna člana 17. Zakona koji nije predmet izmena Nacrta zakona, tako da se u stavu 1. dodaju i reči: „žrtve zločina iz mržnje”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Mišljenja smo da postojeći termin „lica koja su bila mučena, silovana ili izložena drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog ili polnog nasilja” obuhvata i ovu kategoriju lica, a posebno naglašavamo da postojeće zakonsko rešenje propisuje da se „pravo na utočište, odnosno status izbeglice odobrava se tražiocu koji se nalazi izvan države svog porekla ili države uobičajenog boravišta, a opravdano strahuje od progona zbog svoje rase, pola, jezika, veroispovesti, nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili političkog uverenja, a zbog čega ne može ili ne želi da prihvati zaštitu te države”.

Predlaže se izmena člana 26. stav 2. Zakona koji nije predmet Nacrta zakona, tako da se reči: „seksualnog opredeljenja” zamene rečima: „seksualne orijentacije”.
Isti komentar dao je i Beogradski centar za ljudska prava.

PREDLOG SE MOŽE PRIHVATITI.

BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA:

Član 12. Nacrta

Predlaže se izmena člana 12. Nacrta zakona na sledeći način (boldovan tekst):

U naslovu člana 33. reč: „uskraćivanje” zamenjuje se rečju: „isključenje”.

U članu 33. stav 1. menja se i glasi:

- 1) počinio zločin protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovečnosti, u skladu sa odredbama sadržanim u međunarodnim konvencijama donetim u cilju sprečavanja takvih zločina;
- 2) počinio teško krivično dela koje nije političkog karaktera, koje je počinjeno izvan teritorije Republike Srbije pre nego što je tražilac ušao na teritoriju Republike Srbije;
- 3) kriv za dela suprotna ciljevima i principima Ujedinjenih nacija, kako je istaknuto u Preambuli i čl. 1. i 2. Povelje Ujedinjenih nacija. ”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Stav 1. ovog člana primenjuje se na tražioca i ako **postoji osnovana sumnja** ~~razlozi na osnovu kojih se smatra~~ da je podstrekivao ili na drugi način učestvovao u izvršenju zločina ili dela navedenih u tom stavu.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Prilikom utvrđivanja uslova za primenu člana 33. stav 1. tačka 2., u svakom pojedinačnom slučaju neophodno je odmeriti težinu krivičnog dela u odnosu na posledice isključenja (test srazmernosti/proporcionalnosti).”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Članom 3. stav 3. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti je propisano da se odredbe ovog zakona tumače u skladu sa Konvencijom o statusu izbeglica, Protokolom o statusu izbeglica i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, čime se jasno ukazuje na obavezu nadležnih organa da se u sprovođenju postupka po podnetom zahtevu za azil kao i procene da li tražilac ispunjava uslove za odobrenje azila rukovode pomenutom konvencijom kao krovnom međunarodnim aktom koji se odnosi na zaštitu izbeglica. Međutim, pored navedenog, a u skladu sa obavezama koje je Republika Srbija preuzela u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, u obzir se moraju uzeti i odredbe direktiva EU koje regulišu oblast azila na detaljniji način u odnosu na samu Konvenciju, a sa kojima Republika Srbija mora uskladiti nacionalno zakonodavstvo. S tim u vezi, ukazujemo da su odredbe čl. 12. i 13. Nacrta u potpunosti usklađene sa čl. 12. i 17. Direktive 2011/95/EU koja propisuje standarde za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje prava na azil, standarde u cilju postizanja jedinstvenog statusa izbeglica ili lica koje ispunjavaju uslove

za supsidijarnu zaštitu, kao i standarde koji se odnose na sadržaj (prava i obaveze) odobrene zaštite.

Član 13. Nacrta

Predlaže se izmena člana 13. Nacrta zakona na sledeći način (boldovan tekst):

Naslov člana 34. menja se i glasi: „Razlozi za isključenje prava na supsidijarnu zaštitu”

U članu 34. stav 1. menja se i glasi:

„Supsidijarna zaštita se neće odobriti tražiocu ako postoji **osnovana sumnja** ~~osnovani razlozi na osnovu kojih se smatra~~ da je:

1) počinio zločin protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovečnosti, u skladu sa odredbama sadržanim u međunarodnim konvencijama donetim u cilju sprečavanja takvih zločina;

2) počinio teško krivično dela koje nije političkog karaktera, koje je počinjeno izvan teritorije Republike Srbije pre nego što je tražilac ušao na teritoriju Republike Srbije;

3) kriv za dela suprotna ciljevima i principima Ujedinjenih nacija, kako je istaknuto u Preambuli i čl. 1. i 2. Povelje Ujedinjenih nacija.”

U članu 34. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Stav 1. primenjuje se na tražioca i ako postoji **osnovana sumnja** ~~razlozi na osnovu kojih se smatra~~ da je podstrekivao ili na drugi način učestvovao u izvršenju zločina ili dela navedenih u tom stavu.”

Posle dosadašnjeg stava 3. koji postaje stav 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Pravo na supsidijarnu zaštitu se može isključiti tražiocu koji je pre svog dolaska u Republiku Srbiju izvršio jedno ili više krivičnih dela, koja predstavljaju krivična dela i po zakonodavstvu Republike Srbije, i ako je napustio svoju državu porekla isključivo zato da bi izbegao kazne koje proističu iz tih krivičnih dela.”.

Posle stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Prilikom utvrđivanja uslova za primenu člana 34. stav 1. tačka 2. ili člana 34. stav 3., u svakom pojedinačnom slučaju neophodno je odmeriti težinu krivičnog dela u odnosu na posledice isključenja (test srazmernosti/proporcionalnosti).”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Članom 3. stav 3. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti je propisano da se odredbe ovog zakona tumače u skladu sa Konvencijom o statusu izbeglica, Protokolom o statusu izbeglica i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, čime se jasno ukazuje na obavezu nadležnih organa da se u sprovođenju postupka po podnetom zahtevu za azil kao i procene da li tražilac ispunjava uslove za odobrenje azila rukovode pomenutom konvencijom kao krovnim međunarodnih aktom koji se odnosi na zaštitu izbeglica. Međutim, pored navedenog, a u skladu sa obavezama koje je Republika Srbija preuzela u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, u obzir se moraju uzeti i odredbe direktiva EU koje regulišu oblast azila na detaljniji način u odnosu na samu konvenciju, a sa kojima r Srbija mora uskladiti nacionalno zakonodavstvo. s tim u vezi, ukazujemo da su odredbe čl. 12. i 13. Nacrta u potpunosti usklađene sa čl. 12. i 17. Direktive 2011/95/EU koja propisuje standarde

za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje prava na azil, standarde u cilju postizanja jedinstvenog statusa izbeglica ili lica koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu, kao i standarde koji se odnose na sadržaj (prava i obaveze) odobrene zaštite.

Član 20. Nacrta

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Prilikom utvrđivanja uslova za primenu koncepta sigurne treće države, naročito se procenjuje da li će treća država:

- 1) ponovo prihvatiti lice,
- 2) omogućiti mu pristup pravednom i efikasnom postupku azila,
- 3) omogućiti mu boravak za vreme trajanja postupka azila i
- 4) poštovati standarde postupanja prema tom licu u skladu sa Konvencijom iz 1951. i međunarodnim standardima ljudskih prava. ”.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Na način na koji je članom 18. Nacrta dopunjen član 45. Zakona postiže se potpuna usklađenost sa članom 38. tačka 3b. proceduralne Direktive EU 2013/32.

Član 31. Nacrta

Predlaže se da obrazac lične karte sadrži i EBS broj.

PREDLOG JE OCENJEN KAO KORISTAN I CELISHODAN, TE ĆE BITI DODATNO RAZMATRAN SA ASPEKTA ORGANIZACIONIH I TEHNIČKIH MOGUĆNOSTI MINISTARSTVA

Predlog da se član 7. Zakona koji nije predmet izmena u Nacrtu zakona, izmeni tako da se reči: „seksualnog opredeljenja” zamene rečima: „seksualne orijentacije”, kao i da se dodaju reči: „polnih karakteristika”.

PREDLOG KOJI SE ODNOSI NA ZAMENU TERMINA „SEKSUALNO OPREDELJENJE” TERMINOM „SEKSUALNA ORIJENTACIJA” SE MOŽE PRIHVATITI.

PREDLOG U POGLEDU UVOĐENJA TERMINA „POLNIH KARAKTERISTIKA” SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Isto kao kod predloga RMN

Predlaže se izmena 21. Zakona, koji nije predmet izmena u Nacrtu zakona, tako da se ukida Komisija za azil kao drugostepeni organ i odmah uvodi mogućnost pokretanja upravnog spora pred Upravnim sudom.

„Član 21.

Odluka Kancelarije za azil doneta povodom zahteva za azil je konačna.

Protiv odluke može se pokrenuti upravni spor.

Tužba odlaže izvršenje osporene odluke. ”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Mišljenja smo da dvostепенost u pogledu mogućnosti podnošenja žalbe a zatim tužbe, daje veću zaštitu prava tražilaca azila nezadovoljnih prvostепенom odlukom.

Član 15. Nacrta

Predloženo da se u članu 36. stav 2. rok od 8 dana zameni rokom od 30 dana.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Namera zakonodavca nije da postavljanjem navedenog roka kazni ili onemogućiti lica da podnesu pisani zahtev za azil i nakon isteka roka od naknadnih 8 dana, već da se kraćim rokom utiče na efikasnost samog postupka azila, kao i da registrovana lica pokažu ozbiljnu nameru za ostvarivanjem zaštite u Republici Srbiji. Takođe pored činjenice da članom 36. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti nije propisana sankcija za propuštanje navedenog roka, napominjemo da se Kancelarija za azil rukovodi odredbom člana 4. istog zakona kojom je propisano da stranac koji se nalazi na teritoriji Republike Srbije ima pravo da izrazi nameru da podnese zahtev za azil i da podnese zahtev za azil u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom.

Predloženo je da se u članu 59. stav 1. tačka 1) Zakona, koji nije predmet izmena Nacrta zakona reč: „boravak” zameni rečju: „privremeni boravak”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Navedeno je predmet eventualne izmene Zakona o strancima.

Predloženo da se u članu 60. Zakona koji nije predmet Nacrta zakona reč: „boravak” zameni rečju: „privremeni boravak”

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Navedeno je predmet eventualne izmene Zakona o strancima.

Predloženo je da se u članu 90. Zakona koji nije predmet Nacrta zakona, predvidi da se licu kojem je odobreno pravo na azil ili privremena zaštita u Republici Srbiji izdaje biometrijska lična karta.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Iako veoma konstruktivan i opravdan, predlog se ne može prihvatiti prilikom ovih izmena i dopuna Zakona, budući da zahteva kompleksne softverske i tehničke izmene postojećih kapaciteta.

KLIAKTIV:

Član 23. Nacrta

Klikaktiv predlaže da se član 48. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti izmeni tako što će se pobrojana prava koja se priznaju tražiocima azila priznati i strancima kojima je izdata potvrda o registraciji, imajući u vidu da podnošenje zahteva za azil ne zavisi isključivo od volje

stranca kome je izdata potvrda o registraciji, te da se predloženim zakonskim rešenjem ova grupa lica neopravdano stavlja u nepovoljniji položaj. Predloženim izmenama člana 54. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti se predviđa da će stranci kojima je izdata potvrda o registraciji biti zdravstveno pregledani prilikom prijema u centar za azil ili drugi objekat namenjen smeštaju, ali im se predloženim zakonskim izmenama neopravdano uskraćuje pravo na dalju, odnosno dodatnu, zdravstvenu zaštitu sve do momenta podnošenja zahteva za azil.

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Obrazloženje: Upravo različitost u statusu lica kojima je izdata potvrda o registraciji i lica koja su podnela zahtev za azil (tražioci) daje osnov za razliku u pogledu korpusa prava koja im pripadaju. U tom smislu, posebno navodimo činjenicu da se pravo na boravak u Republici Srbiji dokazuje ličnom kartom, koja se ne izdaje licu koje je registrovano, već tražiocu, od čega zavisi i ostvarivanje ostalih prava propisanih zakonom. Rešenje iz člana 7. Nacrta zakona omogućava ostvarenje osnovnih ljudskih prava u smislu obezbeđivanja krova nad glavom i osnovnih životnih potreba u cilju očuvanja egzistencije lica u dovoljnom obimu za vreme boravka u Republici Srbiji, pa čak i ukoliko se opredeli da ne podnese zahtev za azil u Republici Srbiji.

Član 14. Nacrta

U vezi predloženih izmena člana 35. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, kojim se uvodi mogućnost da policijski službenik stranca koji je izrazio nameru da podnese zahtev za azil dovede do mesta na kome će biti registrovan, nije jasno da li se predloženom odredbom predviđa primena dovođenja kao policijskog ovlašćenja koje je regulisano Zakonom o policiji i Pravilnikom o policijskim ovlašćenjima, u cilju registracije stranca koji je izrazio nameru da podnese zahtev za azil.

KOMENTAR SE MOŽE PRIHVATITI.

Član 15. Nacrta

U vezi predloženih izmena člana 36. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti Klikaktiv ističe da je neophodno da se u stavu 5. ovog člana precizira u kom roku će ovlašćeni službenik poučiti stranca kome je izdata potvrda o registraciji o njegovim pravima i obavezama u toku azilnog postupka, budući da je trenutno predložena formulacija „pre nego što podnese zahtev za azil”, koja bi bila zadržana i nakon predloženih izmena, previše neodređena i široko formulisana. Naime, stranac kome je izdata potvrda o registraciji treba da bude poučen o njegovim pravima i obavezama bez odlaganja, odnosno čim mu je izdata i sama potvrda o registraciji kojom je izrazio svoju nameru da podnese zahtev za azil. Stranac kome je izdata potvrda o registraciji može da ostvari svoja prava i ispoštuje svoje obaveze, samo ako je o njima blagovremeno poučen na jeziku koji razume.

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI

Obrazloženje: Mišljenja smo da se svrha navedene sugestije postiže čl. 15. i 28. Nacrta zakona.

Član 18. Nacrta

Klikaktiv predlaže da se član 41. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti izmeni na način na koji će se predstavnicima udruženja koja pružaju pravnu pomoć tražiocima azila garantovati efikasan pristup graničnim prelazima i tranzitnom prostoru, bez upućivanja na propise kojima se reguliše zaštita državne granice.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Pitanje pristupa i kretanja u tranzitnoj zoni/zoni graničnog prelaza uređeno odredbama Zakona o graničnoj kontroli.

Član 20. Nacrta

Klikaktiv ističe da je potrebno preciznije propisati postupak obaveštavanja nadležnih organa sigurne treće države da se u Republici Srbiji nije odlučivalo u meritumu o zahtevu za azil tražioca azila, već da je isti odbačen usled primene koncepta sigurne treće države. Konkretno, iz važeće odredbe člana 45. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti nije potpuno jasno u čijoj je nadležnosti obaveštavanje nadležnih organa sigurne treće države, kao ni u kom roku je potrebno uputiti ovo obaveštenje. Takođe, Klikaktiv je stava i da je neophodno garantovati određena prava licima čiji je zahtev za azil odbačen od strane Kancelarije za azil usled primene koncepta sigurne treće države sve do momenta dok se ne dobije potvrđan odgovor o prihvatanju stranca od strane sigurne treće države. Ovoj grupi lica je potrebno garantovati ista prava kao i tražiocima azila koja su pobrojana u članu 48. Zakona o azilu i privremenoj zaštiti, a minimum pravo na smeštaj, ishranu i odeću, budući da se radi o licima koja potencijalno ispunjavaju uslove za odobravanje međunarodne zaštite, samo što o njihovom zahtevu za azil nijedna država još uvek nije donela meritornu odluku.

KOMENTAR SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Članom 20. Nacrta dopunjuje se član 45. Zakona dodavanjem obaveze da se potvrđda kojom se nadležni državni organi sigurne treće države obaveštavaju da se u Republici Srbiji nije razmatrala osnovanost njegovog zahteva izdaje i na jeziku sigurne treće države, čime se postiže potpuna usklađenost sa članom 38. tačka 3b. proceduralne Direktive EU 2013/32.

Član 30. Nacrta

Klikaktiv ističe da je neophodno uvrstiti u izmene Zakona i odredbe kojima će se definisati uslovi, način i postupak naturalizacije izbeglica. Takođe, neophodno je da se u izmene i dopune Zakona o azilu i privremenoj zaštiti uvrste i zakonske odredbe kojima bi se omogućila naturalizacija izbeglica, odnosno kojima bi se jasno definisalo da lica koja borave u Republici Srbiji duže od 5 godina od dana kad im je usvojen zahtev za azil i dodeljeno utočište treba da steknu državljanstvo Republike Srbije.

PREDLOG SE NE MOŽE PRIHVATITI.

Objasnenje: Pitanje uslova za sticanje državljanstva je predmet Zakona o državljanstvu.

Član 34. Nacrta

Predloženim izmenama se ukida mogućnost podnošenja žalbe višem sudu na odluku o ograničenju kretanja i uvodi se mogućnost podnošenja tužbe Upravnom sudu i uvodi se rok od 15 dana za odlučivanje po predmetnoj tužbi. Ova izmena morala bi biti praćena i kadrovskim jačanjem Upravnog suda povećanjem broja sudija i sudijskih pomoćnika i njihovom specijalizovanom obukom.

Obrazloženje: Osim usklađivanja sa direktivom EU, navedena izmena Zakona je i posledica neophodnosti usklađivanja sa odredbama Zakona o strancima, gde je Upravni sud nadležan za odlučivanje u postupku po podnetom pravnom sredstvu, u ovom slučaju, tužbi. Takođe, imajući u vidu da se radi o administrativnom ograničenju slobode kretanja, a ne ograničavanju slobode kretanja usled izvršenja krivičnog dela, nema nadležnosti suda već MUP-a, kroz upravni postupak, uz mogućnost upravnog spora.

KOMESARIJAT ZA IZBEGLICE I MIGRACIJE:

U članu 61. koji nije predmet Nacrta zakona, stav 1. reč „najduže” briše se.

U istom članu dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Izuzetno, u opravdanim slučajevima, smeštaj iz stava 1. ovog člana može se produžiti još jednu godinu od isteka roka iz stava 1. ovog člana, odnosno može se obezbediti najduže dve godine od pravnosnažnosti odluke kojom je licu kome se obezbeđuje smeštaj odobren azil”.

PREDLOG SE MOŽE PRIHVATITI.